

**Laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 30
hallituksen esityksestä laiksi maanmittauslaitoksesta, laiksi jakolain muuttamisesta ja laiksi kaavoitusalueiden jakolain 2 a §:n 3 momentin kumoamisesta**

Eduskunta on 16 päivänä lokakuuta 1990 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 199.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina ylitarkastaja Raimo Vajavaara maa- ja metsätalousministeriöstä, pääjohtaja Lauri Kantee ja maanmittausneuvos Jorma Kantola maanmittaushallituksesta, apulaislääninmaanmittausinsinööri Risto Pekkala Oulun läänin maanmittauskonttorista, kartastopäällikkö Hannu Kovalainen Joensuun kartastoyksiköstä ja piiriinsinööri Heikki Seppänen Kuusamon maanmittaustoimistosta.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki maanmittauslaitoksesta. Se korvaisi voimassa olevan maanmittaushallinnosta annetun lain.

Maanmittauslaitoksen organisaatio muutettaisiin kaksiportaiseksi. Keskusvirastona toimisi maanmittaushallitus ja piirihallinnon muodostaisivat kartasto- ja tietopalvelutoimistot sekä maanmittaustoimistot. Kartasto- ja tietopalvelutoimistot muodostuisivat nykyisistä maanmittauskonttoreista ja kartastoyksiköistä. Maanmittaustoimistot jatkaisivat nykyisellä pohjalla. Maanmittauslaitoksen johto-organisaatiota muutettaisiin siten, että kollegio korvattaisiin johtokunnalla.

Jakolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lääninmaanmittausinsinööri ei enää toimisi maa- ja metsätalouden jäsenenä. Lisäksi lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset toimitusinsinöörin kelpoisuusvaatimuksista.

Esitys liittyy vuoden 1991 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu sen yhteydessä käsiteltäväksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 1991.

Valiokunnan kannanotot

Valiokunta ehdottaa, että jakolain muuttamista koskevan toisen lakiehdotuksen 43 a §:ssä maanmittaustoimituksia suorittavana toimitusinsinöörinä olisi maanmittauslaitoksen palveluksessa virkasuhteessa oleva maanmittauksen koulutusohjelman mukaisen, tehtävään soveltuvan tutkinnon suorittanut diplomi-insinööri. Hallituksen esityksen mukaan toimitusinsinöörin tulisi olla maanmittaustoimiston palveluksessa.

Valiokunta ehdottaa lisäksi edellä mainitun johdosta jakolain muuttamista koskevan toisen lakiehdotuksen 43 b §:n muuttamista siten, että maanmittauslaitoksen palveluksessa oleva toimitusinsinööri voisi antaa pykälässä tarkoitetun määräyksen. Myös tässä kohdin hallituksen esityksessä ehdotetaan, että toimitusinsinöörin tulisi olla maanmittaustoimiston palveluksessa.

Nykyisin maanmittauskonttorit ja tulevaisuudessa vastaavasti kartasto- ja tietopalvelutoimistot hoitavat kiinteistörekisterin ylläpidon, maanmittaustoimitusten asiakirjojen arkistoinnin ja pääosin kiinteistörekisterin perusparannuksen. Viimeksi mainittu tehtävä sisältää muun muassa jakokuntien yhteisten maa- ja vesialueiden rekisteröimisen siihen kuuluvine osakkuusselvityksineen. Osakkuusselvitys on yleensä työläs tehtävä, koska osakastiloja saatetaan olla useita satoja ja osakkuuden selvittäminen edellyttää arkistoituihin toimitusasiakirjoihin perehtymistä sekä kannanottoa tulkintakysymyksiin. Tästä syystä on perusteltua, että vastuullinen kartasto- ja tietopalvelutoimiston toimitusinsinööri, joka on tehnyt edellä mainitun työn tai jonka valvonnassa työ on tehty, voisi huolehtia myös selvityksen laillistamisesta jakolain 231 §:n mukaisessa menettelyssä. Määräyksen tähän selvityksen laillistamiseen antaisi asianomainen maanmittaustoimisto.

Näin olisi mahdollista välttää se päällekkäinen työ, mikä aiheutuisi, jos hallituksen esityksen mukaisesti maanmittaustoimituksen voisi suorittaa vain maanmittaustoimiston palveluksessa oleva toimitusinsinööri. Vastuullisena toimitusinsinöörinä myös maanmittaustoimiston toimitusinsinöörin olisi selvitettävä lähes samat jo kertaalleen selvitettyt asiat. Myös eräissä muissa tapauksissa saattaisi valiokunnan ehdottamasta muutoksesta olla hyötyä.

Lisäksi valiokunta ehdottaa kaavoitusalueiden jakolain 2 a §:n 3 momentin kumoamista koskevan lakiehdotuksen 1 §:n osalta vuosiluvun 1990 jättämistä avoimeksi.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä valiokunnan ehdottamin muutoinkin.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa kunnioittavasti,

että hallituksen esitykseen sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana ja että toinen ja kolmas lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

2.

Laki **jakolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 14 päivänä joulukuuta 1951 annetun jakolain (604/51) 295 § ja 299 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 päivänä toukokuuta 1972 annetussa laissa (321/72),

muutetaan 293 §:n 1 momentti ja 327 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 293 §:n 1 momentti 2 päivänä maaliskuuta 1979 annetussa laissa (263/79) ja 327 §:n 1 momentti mainituissa 2 päivänä toukokuuta 1972 annetussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 43 a § ja 43 b § seuraavasti:

43 a §

Maanmittaustoimituksia suorittavana toimitusinsinöörinä voi olla *maanmittauslaitoksen* palveluksessa virkasuhteessa oleva maanmittauksen koulutusohjelman mukaisen, tehtävään soveltuvan tutkinnon suorittanut diplomi-insinööri.

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

43 b §

Edellä 43 a §:n 1 momentissa tarkoitettu toimitusinsinööri voi määrätä *maanmittauslaitoksen* palveluksessa virkasuhteessa olevan teknillisen koulun maanmittaustekniikan opintosuunnalla tutkinnon suorittaneen teknikon suorittamaan toimitusinsinöörinä sellaisen lohkominen, vapaaehtoisen tilusvaihdon, erillisen alueen tilaksi muodostamisen, sopimukseen perustuvan rasitetoimituksen ja rajamerkkien siirtämistä tarkoittavan rajankäynnin, johon

toimitusinsinööri on saanut maanmittaustoimistolta määräyksen. Vastaavasti voi maataloushallinnon palveluksessa oleva toimitusinsinööri tai toimitusinsinööriksi määrätty kiinteistöinsinööri määrätä maataloushallinnon tai kunnan palveluksessa virkasuhteessa olevan teknikon, joka on suorittanut edellä tarkoitettua tutkinnon, suorittamaan toimitusinsinöörinä lohkominen, vapaaehtoisen tilusvaihdon, sopimukseen perustuvan rasitetoimituksen sekä rajamerkkien siirtämistä tarkoittavan rajankäynnin.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

293 ja 327 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

3.

Laki

kaavoitusalueiden jakolain 2 a §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Täten kumotaan 20 päivänä helmikuuta 1960 annetun kaavoitusalueiden jakolain (101/60) 2 a §:n 3 momentti sellaisena kuin se on päivänä kuuta 199 annetussa laissa.	(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 1990

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Kokko, varapuheenjohtaja Järvisalo sekä jäsenet R.	Aho, Dromberg, Joenpalo, Jurva, Nyman, Pulliainen, Rajamäki, Sarapää, Turunen, Urpilainen, Valli ja Varpasuo.
--	---
